

Sygn. akt I C 976/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSR Aleksandra Konkel

Protokolant: staż. Roma Freda - Libera

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2015 w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa M. S., S. S.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. oddała powództwo;

II. zasądza od M. S. i S. S. solidarnie na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 2.417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

IC 976/15

UZASADNIENIE

Powodowie M. S. i S. S. domagali się pozbawienia wykonalności, w całości, tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego sporządzonego dnia 29 października 2010r. przed notariuszem w G. T. B., (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 7 maja 2014r. Domagali się ponadto zasądzenia na ich rzecz kosztów procesu a także wnieśli o zabezpieczenie roszczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego w sprawie (...) prowadzonego przez Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku P. K..

W uzasadnieniu powodowie wskazali, że w kwestionowanym akcie notarialnym poddali się egzekucji co do obowiązku zapłaty na rzecz wierzyciela należności z tytułu łączącej strony umowy najmu lokalu użytkowego w (...) Centrum Handlowym (...) w G.. W dniu 11 kwietnia 2014r. wierzyciel wystąpił do sądu z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności wskazanemu aktowi notarialnemu w zakresie kwoty 18.500 zł. Wniosek został uwzględniony, zaś na podstawie uzyskanego tytułu wykonawczego wierzyciel wszczął egzekucję. Zdaniem powodów, z dniem 29 października 2013r. nastąpiło przedawnienie roszczenia. Pomiędzy bowiem 29 października 2010r. to jest datą wystawienia tytułu egzekucyjnego w postaci aktu notarialnego a złożeniem przez pozwanego wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, co miało miejsce w dniu 11 kwietnia 2014r. upłynął 3-letni termin przedawnienia. Powodowie zarzucili również, że występując z wnioskiem o opatrzenie tytułu egzekucyjnego klauzulą wykonalności wierzyciel nie wykazał, aby porozumienie będące podstawą poddania się przez dłużników egzekucji, zostało im kiedykolwiek wypowiedziane, a w konsekwencji, że nastąpiła wymagalność roszczeń.

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2015r. Sąd udzielił powodom zabezpieczenia zgodnie z wnioskiem.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Sp. z o.o. w G. domagał się oddalenia powództwa na koszt powodów.

W uzasadnieniu zakwestionował twierdzenie powodów w przedmiocie przedawnienia roszczenia, wskazując, iż w okresie od powstania roszczenia do złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu kilkakrotnie doszło do przerwania biegu przedawnienia, w tym na skutek uznania roszczenia przez powodów. Pozwany wyjaśnił, iż spółka (...) Sp. z o.o. w G., będąca stroną umowy najmu z powódką, została przejęta przez (...) Sp. z o.o. w G., która, na mocy art. 494§1 ksh wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej. Pozwana wskazała, że w związku z zaległościami M. S. z tytułu umowy najmu, strony zawarły porozumienie z dnia 26 października 2010r. w którym dłużniczka uznała roszczenie o zapłatę łącznie kwoty 154.798,31 zł oraz zobowiązała się zapłacić na rzecz wierzyciela wskazaną kwotę zgodnie z harmonogramem, najpóźniej do dnia 28 lutego 2012r. W dniu 29 października 2010r. tytułem zabezpieczenia roszczeń pozwanej spółki stwierdzonych wskazanym porozumieniem, powódka wraz z mężem poddała się, w akcie notarialnym sporządzonym przez notariusza w G. T. B., (...) dobrowolnie egzekucji wprost z tego aktu w trybie art.777§1 pkt 4 kpc, należności wynikających z umowy najmu i porozumienia, to jest zapłaty kwoty 154.798,31 zł w podanych w §1 tego aktu terminach i ratach, przy czym termin płatności ostatniej raty przypadał na dzień 20 maja 2012r. Pozwany zaznaczył, że termin przedawnienia ostatnich 5 rat w kwotach po 10.000 zł każda, upłynął by dopiero w 2015r. Wpłaty dłużników, które do czerwca 2011r. następowały terminowo, po tym czasie były nieregularne. Kiedy do zapłaty pozostała kwota 29.100 zł dłużnicy zwrócili się do wierzyciela z wnioskiem o jej umorzenie, na co wierzyciel nie wyraził zgody, jakkolwiek przedłużył termin spłaty o cztery miesiące, rozkładając należność na raty. Wniosek dłużników po raz kolejny spowodował przerwanie biegu przedawnienia. Na skutek dokonywania kolejnych spłat, w 2014r. pozostała do zapłaty kwota 18.500 zł, która nie została uregulowana pomimo wezwania dłużników do zapłaty. Powyższe skutkowało wszczęciem przez wierzyciela procedury przymusowej egzekucji należności, to jest w dniu 9 kwietnia 2014r. wierzyciel wystąpił z wnioskiem o klauzulę wykonalności a następnie z wnioskiem egzekucyjnym, co po raz kolejny spowodowało przerwanie biegu przedawnienia. Wierzyciel wskazał ponadto, że wbrew twierdzeniom pozwu, wypowiedzenie porozumienia nie stanowiło przesłanki przymusowego dochodzenia należności. Co więcej, w czasie złożenia wniosku o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności, wszystkie raty były już wymagalne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 stycznia 2009r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. w G. a M. S. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...) w G. została zawarta umowa najmu lokalu użytkowego nr (...) w centrum handlowym (...) w G.. Wobec powstania znacznych zaległości w płatnościach z tytułu umowy, (...) sp. z o.o. w G., będąca następcą prawnym wynajmującego, zawarła z M. S. porozumienie z dnia 26 października 2010r., w którym dłużniczka uznała swój dług opiewający na sumę 154.798,31 zł i zobowiązała się zapłacić na rzecz wierzyciela wskazaną kwotę według harmonogramu określonego w §3 porozumienia najpóźniej do dnia 28 lutego 2012r. Jednocześnie, dłużniczka zobowiązała się, w terminie do dnia 29 października 2010r., poddać się wprost w akcie notarialnym egzekucji w trybie art.777 pkt 4 kpc co do obowiązku zapłaty wskazanej kwoty. Zgodnie z harmonogramem, spłata miała nastąpić w osiemnastu ratach, przy czym pierwsza w wysokości 4.798,31 zł płatna do dnia 26 listopada 2010r., druga rata w wysokości 5.000 zł – do dnia 29 grudnia 2010r., trzecia rata w wysokości 15.000 zł – do dnia 26 stycznia 2011r., raty od czwartej do siódmej w kwotach po 5.000 zł, zaś kolejne 11 rat płatne w kwotach po 10.000 zł do dnia 20-tego każdego miesiąca poczynając od czerwca 2011r.

W wykonaniu zobowiązania, w dniu 29 października 2010r. M. S. oraz mąż tejże, S. S., z którym powódka pozostaje w ustroju wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej, złożyli w formie aktu notarialnego, Rep.A nr (...) T. B. notariusza w G., oświadczenie, że co do obowiązku zapłaty na rzecz (...) sp. z o.o. w G. kwoty 154.798,31 zł w podanych w §1 ratach i terminach, tożsamy z tymi, które określone zostały w porozumieniu z dnia 26 października 2010r., poddają się egzekucji wprost z tegoż aktu, stosownie do treści art.777§1 pkt 4 kpc. Poprzez złożenie wskazanego oświadczenia S. S. przystąpił do długu stając się współdłużnikiem solidarnym.

Okoliczności bezsporne, nadto: umowa najmu, k.39-46; porozumienie wraz z załącznikiem, k.47-49; oświadczenie o poddaniu się egzekucji, k.50-51; zeznania świadka K. S., k.100-101, k.103

Pismem z dnia 8 sierpnia 2011r. M. S. zwróciła się do wierzyciela z prośbą o zmianę warunków porozumienia z dnia 26 października 2010r. poprzez zmniejszenie wysokości rat miesięcznych, wskazując na spadek wpływów z prowadzonej działalności gospodarczej.

Wniosek powódki spotkał się z odmową ze strony wierzyciela, wyrażoną w piśmie z dnia 22 sierpnia 2011r.

Pismem z dnia 24 września 2012r. M. S. zwróciła się do wierzyciela z prośbą o umorzenie pozostałej do zapłaty części zadłużenia w kwocie 29.100 zł, wskazując na spłatę 81% należności oraz trudną sytuację prowadzonej przez nią firmy.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 28 września 2012r. wierzyciel odmówił umorzenia zaległości, jednak zaproponował zmianę harmonogramu spłaty na bardziej korzystny dla dłużników, to jest zawieszenie spłaty zadłużenia na okres 3 miesięcy oraz jej wznowienie w grudniu 2012r. i spłatę w systemie ratalnym – I rata w kwocie 9.100 zł a kolejne cztery raty w kwotach po 5.000 zł płatnych do 23-go każdego miesiąca począwszy od stycznia 2013r.

Dowód: korespondencja stron, k.52-55

Dłużnicy częściowo spłacili należność wynikającą z porozumienia. Niezaspokojona została kwota 18.500 zł, wobec powyższego, uzyskawszy tytuł wykonawczy, wierzyciel w dacie 12 sierpnia 2014r. złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. W toku egzekucji, dłużnicy zadeklarowali wpłaty po minimum 500 zł do 15 dnia każdego miesiąca począwszy od września 2014r. Na poczet należności dokonali na konto komornika wpłat na łączną kwotę 3.500 zł.

Dowód: potwierdzenia przelewu, k.60-63; postanowienie z dnia 7.05.2014r. o nadaniu klauzuli wykonalności, k.131-132; wniosek o wszczęcie egzekucji, k.65-66; informacja o stanie sprawy, k.69-70; zaświadczenie o dokonanych wpłatach, k.68; dowody wpłat, k.130

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wymienione wyżej dowody z dokumentów urzędowych i prywatnych, jak również kopie dokumentów. Ich autentyczność nie była w toku procesu kwestionowana przez strony, nie budziła również wątpliwości Sądu. Podstawą ustaleń Sąd uczynił również zeznania świadka K. S. uznawszy je za szczerze i spójne a nadto zgodne z pozostałym, zgromadzonym w sprawie, materiałem dowodowym.

Powództwo było niezasadne.

Żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego strona powodowa oparła na regulacji art.840§1 pkt 2 kpc, który stanowi, że dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Zdaniem strony powodowej, roszczenie objęte tytułem wykonawczym uległo przedawnieniu. Ze stanowiskiem tym nie można się zgodzić.

Co do sposobu obliczania biegu terminu przedawnienia Sąd podzielił stanowisko strony pozwanej, zgodnie z którym za początek biegu terminu przedawnienia uznać należy termin płatności każdej raty nie zaś złożenie przez dłużników oświadczenia o poddaniu się egzekucji. Zważyć należy, iż zawierając z wierzycielem porozumienie co do spłaty należności powódka uznała dług, co spowodowało przerwanie biegu przedawnienia. Sąd nie podzielił również stanowiska powodów, że nie można zmienić terminu wymagalności już wymagalnego roszczenia. Zdaniem Sądu, w ramach swobody kontraktowej wynikającej z art. 353¹ kc strony mogą zmodyfikować łączący je stosunek prawny także poprzez jednostronne ustępstwa wierzyciela. Modyfikacja zobowiązania, i to w sposób korzystny dla

dłużników, polegająca na odroczeniu wymagalności świadczenia pieniężnego i rozłożeniu go na raty, nie sprzeciwia się właściwości stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego (vide: wyrok SA we Wrocławiu, I ACa 684/13). Co więcej, nie sposób zaakceptować poglądu, że dłużnik, któremu wierzyciel prolongował spłatę należności wyprowadza z takiej, korzystnej dla siebie, postawy wierzyciela negatywne konsekwencje dla tegoż.

Zważywszy zatem, że zgodnie z porozumieniem z dnia 26 października 2010r. płatność dwóch ostatnich rat w łącznej kwocie 20.000 zł przypadały na kwiecień i maj 2012r., zaś klauzula wykonalności nadana została spornemu aktowi notarialnemu w dniu 7 maja 2014r., należało stwierdzić, iż nie doszło do przedawnienia roszczenia pozwanego.

Niezależnie od powyższego składane przez powódkę wnioski o umorzenie należności czy też modyfikację harmonogramu spłaty stanowiły niewłaściwe uznanie długu. Nie ulega bowiem wątpliwości, że składając wskazane oświadczenia powódka przyznawała, że wierzytelność wobec niej istnieje. Okoliczność, że oświadczenia składane pozwanemu były podpisywane wyłącznie przez powódkę nie ma znaczenia dla odpowiedzialności powoda S. S., skoro – jak wskazano we wcześniejszej części uzasadnienia – upływ czasu pomiędzy terminem wymagalności dwóch ostatnich rat należności, co do zapłaty których powód przyjął na siebie solidarną z powódką odpowiedzialność, a nadaniem tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności był zbyt krótki, aby skutkować przedawnieniem roszczenia.

Wskazać należy ponadto, że – wbrew stanowisku powodów - wymagalność roszczenia objętego porozumieniem nie była uzależniona od jego wypowiedzenia. Wymagalność poszczególnych rat należności wynikała z nastania daty płatności przewidzianej w harmonogramie. Wskazany argument powodów jest tym bardziej niezrozumiały, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności został złożony w czasie, gdy wszystkie raty należności były już wymagalne, z uwagi na upływ terminu ich płatności.

Z przytoczonych względów uznawszy powództwo za niezasadne, na mocy art. 840§1 pkt 2 kpc a contrario orzeczono jak w punkcie I sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art.98§1 i 3 kpc w zw. z art.99 kpc obciążając nimi powodów jako stronę przegrywającą sprawę.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)